

FONS FUNDACIÓ PRIVADA HOSPITAL ASIL DE GRANOLLERS. DESCRIPCIÓ**ÀREA D'IDENTIFICACIÓ**

Codi de referència	CAT AMGr 10 78
Nivell de descripció	Fons
Títol	Fundació Privada Hospital Asil de Granollers
Dates	1693 - 2015
Volum i suport	81,7 documents textuais en suport paper (manuscrit, mecanografiat i imprès) 5903 imatges (positius en suport paper, diapositives i negatius de polièster i plaques de vidre) 44 plànols 20 audiovisuals (11 vídeos VHS i 9 DVD) 17 cassetts

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor	Fundació Privada Hospital Asil de Granollers
Història del productor	<p>L'origen de l'Hospital General de Granollers és una fundació pietosa impulsada per Bertran de Seva, advocat i noble, que construeix l'hospital durant el primer terç del segle XIV per atendre pobres, pelegrins i malalts. L'hospital depèn dels successors de Bertran de Seva fins al 1521, quan el Consell de la Vila es fa càrrec de la seva administració i del malmès edifici situat al carrer de Corró.</p> <p>El 1844 l'antic convent dels Caputxins es va habilitar com a hospital i l'hort que tenia es va convertir en cementiri. El 1852 apareixen en escena les Germanes Carmelites de la Caritat - Vedruna que, a proposta de l'Ajuntament, tindrien cura de l'establiment.</p> <p>Les reparacions constants de l'edifici de l'antic convent, precari i insalubre, i el fet que feia nosa per traslladar les vies del tren i possibilitar l'eixamplament de la ciutat, van ser decisius per buscar un nou emplaçament per a l'hospital a principis del segle XX. I aquí sorgeix la figura del principal promotor de l'Hospital General de Granollers en la seva ubicació actual: Francesc Ribas, influent empresari barceloní nomenat president de la Junta de la Reforma de</p>

l'hospital. Tanmateix la construcció de l'edifici històric de l'hospital, els tres pavellons en forma de U d'estètica modernista, va ser possible també gràcies a la tenacitat dels habitants de Granollers per dotar la població d'un servei sanitari en condicions, a la mida d'una ciutat que creixia.

La tómbola popular de la Festa Major de 1911 és considerada la primera de moltes de les aportacions de la societat granollerina per construir i mantenir el nou hospital. El 1914 es posa la primera pedra però van passar gairebé deu anys fins que no es va inaugurar l'hospital, el 25 de juliol del 1923. L'empenta econòmica definitiva per a la seva edificació va tenir lloc amb la venda del retaule gòtic de l'església de Sant Esteve, atribuïda als pintors Vergós, al Museu d'Art Decoratiu i Arqueològic de Barcelona. Aquesta operació es va convertir en tot un serial en què van participar l'alcalde i regidors de l'Ajuntament de Granollers, el rector de la parròquia de Sant Esteve, el bisbe, l'Ajuntament de Barcelona, el jutge municipal.

El nou hospital es va posar en funcionament amb 50 llits i un asil per a 40 residents. No va ser fins al 1928 que el cirurgià Enric Ribas i Isern va practicar la primera intervenció quirúrgica a l'hospital.

Durant la Guerra Civil, l'hospital, dirigit pel doctor Alfred Canal, tenia grans dificultats econòmiques per tirar endavant, agreujades per haver d'atendre, a més de la població de la comarca, els refugiats i els malalts i ferits que procedien del front de guerra. La institució s'hi va abocar i es va veure superada en l'atenció dels ferits i mutilats a causa de l'inesperat i cruent bombardeig de Granollers el 31 de maig del 1938.

Tot i la situació de pobresa i fam dels primers anys del franquisme, els actes de beneficència organitzats per entitats diverses posaven pedaços a la malmesa administració de l'hospital. La creació per part del govern franquista del Seguro Obligatorio de Enfermedad, el primer règim de protecció de malaltia a Espanya, va permetre l'atenció mèdica a una part de la població que abans només podia accedir a la beneficència. D'aquesta manera l'hospital de Granollers va aconseguir noves fonts de finançament.

Des de la meitat de la dècada dels cinquanta, Granollers estava experimentant un creixement sense precedents a causa d'una segona onada migratòria i l'increment de la natalitat. Absorbir l'atenció d'aquesta població i els canvis que es produïen en l'atenció sanitària i els avenços tecnològics va ser determinant per posar en marxa una nova estructura organitzativa a l'hospital. El primer pas d'aquest canvi va ser la contractació per part del patronat de l'hospital d'un gerent, Enric Obach, a finals de la dècada dels seixanta. Amb ell, tot i les penúries econòmiques, es va construir el 1971 el pavelló de la maternitat, amb 50 habitacions individuals i cinc sales de parts per atendre els 2.500 naixements de mitjana a l'any.

L'any 1984 va entrar en funcionament el Centre geriàtric Adolfo Montañá, que substituïa l'antic asil. L'any 1995 el centre va renovar i ampliar un cop més les seves instal·lacions, per tal d'adaptar-lo a les necessitats d'una població creixent i als avenços tecnològics: noves plantes d'hospitalització, una unitat de cures intensives, nous quiròfans, sales de part i central d'esterilització.

El novembre de 2009 es va inaugurar el nou edifici de Consultes Externes, la darrera ampliació de l'Hospital. Aquesta nova construcció de 13.000 metres quadrats, consta de 76 consultoris, 21 gabinets d'exploració, 38 places d'hospital de dia i 2 quiròfans de cirurgia menor ambulatoria.

La pandèmia de la covid, sobrevinguda el març del 2020, va trasbalsar l'organització i va tensor al màxim tot el personal, cansat físicament i emocionalment, durant molts mesos. D'aquella experiència n'és fruit l'edifici compacte inaugurat recentment, que amplia i modernitza el Servei d'Urgències i que està preparat per sumar 20 nous llits i una nova UCI.

Història arxivística

La documentació del fons ha estat custodiada a les instal·lacions de l'Hospital des de la seva creació fins que n'han fet cessió a l'Arxiu.

El mes de març de 2022 es va traslladar la documentació des de l'Hospital cap a la seu de l'Arxiu del carrer de l'Olivar 10, fent un inventari somer en el moment de la recollida.

Dades sobre l'ingrés

El 27 d'abril de 2021 es va signar el contracte de cessió temporal en règim de comodat entre l'Ajuntament de Granollers i la Fundació Privada Hospital Asil de Granollers. El contracte té una vigència inicial de 5 anys, que s'aniran renovant automàticament mentre l'entitat no disposi el contrari.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

La documentació d'aquest fons permet conèixer l'activitat de la Fundació Hospital Asil de Granollers i, principalment, l'activitat de l'hospital.

Hi ha disponible documentació que permet comprendre l'**Organització i gestió administrativa** de la fundació, la seva

història i la previsió de desenvolupament de l'entitat.

També es poden trobar a l'apartat **Òrgans de Govern** les actes i material de treball generades de la Junta del Patronat, cos encarregat de dirigir funcionament de la Fundació.

A **Relacions externes i comunicació** es recull la correspondència emesa i rebuda per la Fundació i diverses publicacions de premsa, audiovisuals i cassets relacionats amb l'Hospital.

La major part del volum d'aquest fons forma part de la **Gestió Econòmica i financera**, que agrupa tot el material comptable de la Fundació, en diferents formats, ja siguin ingressos, despeses, pressupostos, balanços, factures i llibres de registre.

Els documents recollits a l'apartat de **Personal** es troben expedients, nòmines i documentació relacionada amb les condicions laborals i prevenció de riscos laborals.

Dins l'entrada de **Pacients** es recullen diversos formats de registre d'entrada i sortida, diagnòstic, estada i tractaments dels pacients atesos a l'hospital.

Finalment, a l'entrada de **Centres d'atenció social i formativa** s'agrupen els centres externs que ha gestionat l'Hospital, com l'Asil, majoritàriament amb documentació personal dels asilats i de gestió per tal d'ingressar al centre, la Guarderia Cangur i l'Escola d'Ajudants Tècnics Sanitaris, amb material administratiu i de gestió acadèmica dels seus alumnes.

Sistema d'organització

1 Constitució i organització administrativa

1.1 Estatuts, història i reglament

1.1.1 Estatuts i història de l'Hospital Asil de Granollers

1.1.2 Estructura i organització

1.2 Administració general

1.2.1 Gestió interna

1.2.2 Anàlisi de l'activitat hospitalària

2 Òrgans de govern

2.1 Direcció i comissions de treball

2.2 Junta del Patronat

3 Relacions externes i comunicació

3.1 Correspondència

3.2 Premsa i comunicació

4 Gestió econòmica i financera

4.1 Documentació comptable d'ingressos

4.2 Documentació comptable de pagaments

4.3 Pressupostos

4.4 Comptes generals i balanços comptables

4.5 Llibres, registres comptables i altres comptes

4.5.1 Diaris auxiliars

4.5.2 Informes comptables

4.5.3 Llibres de caixa

4.5.4 Registres comptables

4.5.5 Llibres diaris i majors

4.5.6 Talonaris i extractes bancaris

4.5.7 Compra de material i queviures

4.6 Facturació

4.6.1 Registres de factures

4.6.2 Factures emeses

4.6.3 Factures rebudes

4.6.4 Albarans

4.7 Gestió de béns

4.8 Construcció i ampliació de l'Hospital Asil de Granollers

5 Personal

5.1 Expedients i nòmines

5.1.1 Nòmines

5.1.2 Expedients de personal i contractes

5.2 Condicions laborals

5.3 Formació i prevenció de riscos laborals

6 Pacients

6.1 Registres de pacients

6.2 Comunicats judicials de lesions

6.3 Fitxes de pacients

7 Centres d'atenció social i formativa

7.1 Asil

7.2 Guarderia Cangur

7.3 Escola d'Ajudants Tècnics Sanitaris

Informació sobre avaluació i tria	No s'ha efectuat cap actuació.
Incrementos	És possible que hi hagi més donacions de documentació atès que es tracta d'una entitat que es manté en funcionament.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés	<p>L'accés a la documentació d'aquest fons és obert a tothom.</p> <p>La consulta de documents que contenen dades personals que puguin afectar l'honor, la intimitat o la imatge de les persones -especialment, els que contenen dades mèdiques-, però, estarà supeditada a la legislació vigent. Es facilitaràn sempre que se n'acreditin finalitats epidemiològiques, d'investigació o de docència, amb l'obligació de dissociar les dades, és a dir, de mantenir les d'identificació personal separades de la resta, llevat que la persona n'hagi donat el consentiment.</p> <p>A l'entrada de quadre de 'Gestió de béns' hi ha diverses escriptures notariales de transmissions de propietats. Al catàleg publicat s'han indicat els noms només amb les sigles dels protocols corresponents als últims 100 anys, per a preservar la seva confidencialitat.</p>
Condicions de reproducció	La reproducció de documents d'aquest fons s'ha de dur a terme d'acord amb les normes de l'Arxiu Municipal de Granollers.
Llengües i escriptures dels documents	Els documents estan escrits en català, en castellà i en llatí.
Característiques físiques i requeriments tècnics	La documentació, en general, presenta un bon estat de conservació.
Instruments de descripció	<p>S'ha elaborat la fitxa de fons i el catàleg d'unitats documentals a la base de dades 'Fons Hospital Asil' de l'AMGr.</p> <p>Al web es podran consultar un catàleg ordenat segons el quadre de classificació i un altre ordenat cronològicament.</p> <p>Les fotografies s'han descrit a la base de dades Fotostation. Al portal fotogràfic del web de l'Arxiu s'han posat 835 fotografies.</p>

Es pot accedir a aquesta informació **des del web de l'Arxiu Municipal de Granollers (AMGr) www.granollers.cat/arxiu**.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Documentació relacionada

Al web de l'AMGr es pot consultar un catàleg ordenat segons el quadre de classificació dels documents i un catàleg cronològic per les imatges: www.granollers.cat/arxiu

Hi ha disponibles *online* al Portal de l'Arxiu d'imatges 835 fotografies i les 6 audiovisuals: <https://arxiufotografic.granollers.cat/fotoweb/>

S'han digitalitzat 150 documents del fons i la revista De Bat a Bat amb accés *online* des del Portal de l'Arxiu Digital de Granollers: <http://arxiunicipal.granollers.cat/ArxiuDigital/>

Es pot accedir a aquesta informació i documentació des del web de l'Arxiu Municipal de Granollers (AMGr) www.granollers.cat/arxiu

Dins el fons Ajuntament de Granollers hi ha documentació relacionada amb l'activitat de l'Hospital que està agrupada dins l'entrada del quadre de classificació 15.2 Hospital Asil. Es pot consultar a:

https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2023/07/3_cataleg_cronologic_docs_hospital.pdf

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i dates

Melanie Márquez Pesantes: organització, instal·lació del fons, realització de quadre de classificació i descripció d'unitats documentals a la base de dades, elaboració de la fitxa de fons segons la NODAC. Any 2023.

Carme Pérez Martín, documentació de les fotografies, any 2023.

Fonts

- José Danón Bretós, *L'Hospital Asil de Granollers*. 1986
- Carme Barbany, *L'Hospital de Granollers*. Ed. Lunweg, 1999.
- Imma Juncà, *Cent anys cuidant de tu. Un segle de l'edifici històric de l'Hospital de Granollers*. Fundació Privada Hospital Asil de Granollers. 2023

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, maig 2006.

Per accedir als documents, adreceu-vos a l'Arxiu Municipal de Granollers al carrer de l'Olivar, 10

L'accés als documents el podeu fer dins l'horari d'atenció al públic

Actuació: "**Tractament documental, digitalització i restauració del Fons Fundació Privada Hospital Asil de Granollers**" 2023, subvencionada per l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural dins els projectes per a l'elaboració i la millora d'instruments de descripció i la digitalització de fons del patrimoni documental de Catalunya custodiats en arxiu.

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura